

fra den almindelige Valgret, ere forsvaavidt Udtrykket for Folketillien, som vi ere Flertallet her, og som det er Flertallet af det danske Folk, der har sat os herind. Saaledes forstaaer jeg Forholdet, og derfor kan jeg ikke forstaa, at den ærede Minister gjentagende siger, at en Afstemning her er Et og Folkets Willie et Andet, thi jeg mener, at Majoriteten her er et saa sandt Udtryk for Folkets Willie, som det vel paa nogen Maade kan staffles tilveie.

Berg: Man hører mange mærkelige Sætninger, forekommer det mig, ved flere Leiligheder fra det nuværende Ministeriums Medlemmer, og blandt disse er den af den ærede Minister, som det ærede Medlem nu omtalte, ved den forrige Sags Behandling, hvor den ærede Minister med piensynligt Velbehag dvalde ved Kirkekommissionens Betydning for Løsningen af Opgaven, altsaa ved Bispernes og Provsternes Betydning, hvormod han sagde, at det ikke havde den allermindste Betydning for den almindelige Dom om Sagen, hvilken Beslutning Folkethinget tog, og nu nylig sagde den ærede Minister noget Lignende, idet han gjorde gjældende, at hvad han forstod ved Folket var ikke dem, hvis Willie udtrykker sig gennem Thingets Beslutning. Det er i Grunden meget mærkeligt, hvor lidt Betydning man kan sætte paa den folkevalgte Repræsentations Beslutning 25 Mar efter, at Grundloven er given. Ligger det nu egentlig i Grundlovens And? Ligger det i den Erfaring, man har fra andre konstitutionelle Stater, eller ligger det i en forunderlig Svaghed hos det danske Folk, dets Mangel paa Evne til at fatte, hvilken Ret og Ansvarlighed Grundloven giver det? Er det ikke, fordi det er et blødt og høitelig Folk, der hellere opgiver en Ret den ene Gang efter den anden, end fordrer Noget gennemført, og derfor har taalt, at vi i 25 Mar trods denne Ret have ladet vor Willie tilsidefætte, have ladet den ene Fordring paa Omordning efter den anden tilsidefætte, fordi et Mindretal, et begunstiget, med Forrettigheder udrustet Mindretal i Folket ikke vil have det? Thi dersom det ikke var Tilfældet tror jeg ikke, at vi fra Ministerbenken vilde her 25 Mar efter Frihedens Indførelse høre saadanne Sætninger, som at det i Grunden Intet har at betyde, hvad Folkethinget beslutter. Naar et Folkethingsvalg finder Sted f. Ex. den 20de September 1872, saa veed jeg ikke rettere end, at „Folket“, saaledes som Grundloven definerer det, møder paa Valgdagen og erklærer sig over, hvorledes det vil have sin Willie forkyndt paa Thinge, og jeg tror ikke, at der i ret Forstaaelse af Grundlovens And vil kunne reises nogen Indsigelse imod, at den Willie, som derefter kommer til Orde i det nyvalgte Folkething, ogsaa er Folkets Willie. Skulde længere Tid hengaa, og særegne Forhold komme tilstede, da kan Folkethinget ganske vist komme bort fra at være det rette Udtryk for selve

Folket; men derimod har man jo Midler, saaledes som det ogsaa er blevet antydet her idag af et æret Medlem. At man derimod skulde komme til at stille ikke Folkethinget, men et med særlige Privilegier udrustet Førstekammer op som Udtryk for Folket, er betegnende for, hvad den ærede Minister mener med „Folket“. Tage de Herrer f. Ex. et Sogn med 300 Velgere, og der blandt disse er 1 Proprietær og 299 andre skikkelige Folk, saa er Folkemeningen ikke Udtrykt, naar de 299 mene saa eller saa, naar ikke Proprietæren er med, men er Proprietæren med, saa have vi „Folket“, saaledes som en vis Del forstaaer dette Begreb. Nei, paa den Maade ere vi Andre ikke folkelige; vi slyde Ingen ud, men tage Alle med, medens Andre gjerne ville, at det almindelige Folk skal udslydes, eller at dog Enkelte af Folket skulle tages dobbelt saaledes, at naar disse ikke ere med, er der saa godt som Ingen med. Jeg skal derfor, idet jeg udtaler dette, sige, at jeg nærer den Forvisning, at Folket, naar det vil, kan gennem Valg til dette Thing fikke sig, at dets Willie bliver anderledes paaagtet, og at ligeledes dets Repræsentanters Beslutninger blive anderledes paaagtede, end stet er i Dag under denne Forhandling.

Ministeren for Kirke- og Udvæbningsvæsenet: Den ærede Taler, som nu satte sig, har ikke nogenjomhelst Berettigelse til at sige, at jeg skulde søge i Dag at lægge al Vægt paa Kirkekommissionens Forhandlinger og derimod skulde sige, at det aldeles Intet havde at betyde, hvad Thinget her mente. Ingen af Dele har jeg gjort. Jeg har af Kirkekommissionens Forhandlinger fremhævet Udtalelser af et Par Medlemmer, som ere Medlemmer af dette Thing og ere blandt dem, der have taget allermest Del i disse Sagers Afgjørelse i Kirkekommissionen, og det forekommer mig ikke alene berettiget, men i høi Grad naturligt at fremdrage disse Udtalelser af de ærede Medlemmer, ikke paa Grund af, at de have været Medlemmer af Kirkekommissionen, men paa Grund af deres Betydning som Medlemmer af dette Thing. Jeg har paa ingen Maade sagt, saaledes som det ærede Medlem paastod, at jeg skulde have sagt, at det, som vedtoges her, ogsaa en Dagsorden, ikke havde nogen Betydning. Jeg har sagt — og det var overfor et andet æret Medlem, at jeg brugte disse Udtryk — at naar der var Spørgsmaal om, hvad der er Folkets virkelige og sande Mening, saa kunde det ikke siges, at denne fandt man saa let derved, at man her i Thinget fik et Flertal for sig uden Hensyn til, hvor stort dette Flertal var, men at der hørte noget ganske Andet og noget meget Mere til, for at komme paa det Rene med, hvad der er Folkets virkelige Mening, dette tror jeg dog ethvert Menneke maa være enig med mig i, selv den ærede sidste Taler. Men jeg udtalte fremde-